

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2023/1258-2023/2368
Toplantı Tarihi/Sayısı : 18.4.2024/45
Karar Numarası : 2024/391
Başvuran : H. A.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Afyonkarahisar 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu
Müdürlüğü
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın ceza infaz kurumuna kabulünün gerçekleştiği sırada çıplak aramaya tabi tutulduğu, Kurum Müdürü, İkinci Müdür ve infaz ve koruma memurları tarafından psikolojik şiddete maruz bırakıldığı, dilekçelerinin ilgili makamlara gönderilmeyerek dilekçe hakkının engellendiği, gizli olması gereken dilekçelerinin Kurum personeli tarafından okunarak ilgililerle paylaşıldığı, kargo ile gelen kitaplarının kendisine teslim edilmeyerek eğitim hakkının engellendiği iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. 1/11/2020 tarihinde İzmir Buca Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan, Afyon 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna naklinin gerçekleştirildiğini,

b. Muhatap Kuruma geldiği gün çıplak aramayla başlayan kötü muamelenin Kurum Müdürü, İkinci Müdür ve infaz ve koruma memurlarının psikolojik şiddeti ile devam ettiğini ve bu süreç içerisinde psikolojisinin bozulduğunu,

c. Muhatap Kurum İdaresine konuyla ilgili şikâyette bulunmasına rağmen İdare tarafından mahpusların maruz bırakıldığı kötü muamelenin desteklendiğini,

ç. Yazdığı dilekçelerin muhatap Kurum dışına çıkışlarının yapılmayarak ilgili makamlara gönderilmediğini, gizli olması gereken dilekçelerinin okunarak ilgililerle paylaşıldığını, dilekçelerinin içeriği nedeniyle ikamet ettiği yerden uzak bir ceza infaz kurumuna nakil edilmekle tehdit edildiğini,

d. Kurumumuza başvurmadan önce başvuru konusuyla ilgili Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) İnsan Hakları İnceleme Komisyonuna, Afyonkarahisar Cumhuriyet Başsavcılığına ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezine (CİMER) de başvurularda bulunduğunu ancak söz konusu makamlar tarafından cevap alamadığını iddia etmekte, sorumlular hakkında idari ve adli soruşturma başlatılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Afyon 2 No.lu T Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanun'un "Arama" başlıklı 36'ncı maddesinin "Kurumlarda, odalar ve eklentilerinde, hükümlülerin üst ve eşyasında habersiz olarak her

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

zaman arama yapılabilir. Her ay bir kez mutlaka arama yapılır. (2) Aramalar, gerektiğinde dış güvenlik görevlileri veya kolluk kuvvetleriyle veya diğer kamu görevlilerince ortaklaşa gerçekleştirilebilir.” hükmünü içerdiği, yine 29/3/2020 tarihli ve 31083 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik’in “*Arama, Güvenlik Tatbikatı ve Sayım*” başlıklı 34’üncü maddesinin ikinci fıkrasının “*Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve bunun başka suretle tespitinin olanaksız olması durumunda, kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, detaylı olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir.*” hükmünü haiz olduğu,

b. Anılan mevzuat hükümleri çerçevesinde, başvuranın muhatap Kuruma kabulü sırasında üzerinde Kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı olmadığından detaylı aramaya tabi tutulmadığı, yalnızca basit üst aramasının yapıldığı, keza detaylı arama yapıldığına dair herhangi bir resmi evrak da tanzim edilmediği,

c. Başvuranın muhatap Kuruma kabulünün gerçekleştiği tarihten beri infaz ve koruma memurlarıyla herhangi bir sorun yaşamadığı, bazı dönemlerde kantin ve revir gibi birimler hakkında şikâyetlerde bulunduğu, ancak personelle alakalı şikâyetinin bulunmadığı, buna ek olarak Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne hitaben yazdığı ve muhatap Kurumda görev yapan infaz ve koruma memurlarına teşekkür ettiği 18/7/2023 tarihli dilekçesinin mevcut olduğu,

ç. Başvuranın muhatap Kuruma kabulünden beri çeşitli kurum ve kuruluşlara hitaben yazdığı 157 adet dilekçesinin bulunduğu, bu sayıya muhatap Kurumun iç birimlerine yazdığı dilekçelerin dahil olmadığı,

d. Dilekçelerin koğuşlarda yapılan sabah sayımı ile toplandığı ve muhatap Kurum infaz bürosu tarafından ilgili makamlara gönderildiği, dilekçe çıkış numaraları ve dilekçelerin akıbetiyle ilgili olarak mahpusların bilgilendirildiği, 5275 sayılı Kanun’un “*Hükümlünün Mektup, Faks ve Telgrafları Alma ve Gönderme Hakkı*” başlıklı 68’inci maddesinin dördüncü fıkrasının “*Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir. Bu iletiler, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabilir.*” hükmünü haiz olduğu ve dilekçelerin söz konusu mevzuat hükmü hariç herhangi bir denetime tabi tutulmadığı,

e. Yapılan tüm işlemlerin mevzuat çerçevesinde gerçekleştirildiği, başvuranın iddialarının gerçeği yansıtmadığı ileri sürülmüş ve başvuranın başka makamlara hitaben yazmış olduğu kantin, iase bedeli, sosyal faaliyetler vb. içerikli dilekçe örnekleri ile bunların cevapları muhatap Kurumun yazılı görüş ekinde Kurumumuza sunulmuştur.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. 1/11/2020 tarihinde muhatap Kuruma kabulü yapıldığında çıplak aramaya tabi tutulmasının ardından gıda, kıyafet gibi eşyalarının çöpe atıldığını,

b. Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne infaz ve koruma memurlarına teşekkür etmek için yazdığı dilekçesinin tüm infaz ve koruma memurlarını kapsamadığını, konuya ilişkin olarak birden fazla şikâyet dilekçesinin mevcut olduğunu iddia etmiş ve söz konusu dilekçeleri yazı ekinde sunmuştur.

5. Başvuran, 2023/1258 sayılı başvurusunun incelemesi devam ederken Kurumumuza tekrar başvuruda bulunmuş ve yeni başvuru dilekçesinde özetle; Kurumumuza yaptığı önceki tarihli başvuru nedeniyle muhatap Kurum tarafından eğitim hakkının engellendiğini, Erzurum Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi öğrencisi olduğunu, sınavlara 1 aydan az kalmasına rağmen kargo ile gelen sınav kitaplarının kendisine teslim edilmediğini iddia etmiştir.

6. Başvuranın yeni başvurusuna ilişkin muhatap Kurum tarafından sunulan yazılı görüşte özetle;

a. Görevli personelin 21/10/2023 tarihinde saat 15.00'da başvuranın bulunduğu koğuşa gidip kargoların açılması için mahpusların hazır olması gerektiğini söylediği ancak saat 15.20'de diğer 4 mahpusun hazır olmasına rağmen başvuranın "*İsmim söyleneli çok oldu.*" diyerek kargosunu teslim almaya gitmeyi reddettiği, görevli personeli ise bakanlıklara ve sosyal medya platformlarına şikâyet etmekle tehdit ettiği,

b. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "*Eşyanın Postadan Alınması*" başlıklı 107'nci maddesinin birinci fıkrasında; "*Hükümlülerin adlarına posta veya kargo ile gönderilen havale ve eşya, kurum mutemedi tarafından en geç yedi gün içinde postadan alınır. Gönderi, içeriği itibarıyla kuruma sokulması ve bulundurulması mevzuat hükümlerince sakıncalı olmaması hâlinde hükümlüye teslim edilir.*" hükmünün yer aldığı, bu kapsamda Kuruma kargo ile gelen eşyaların içinde ceza infaz kurumlarına sokulması veya bulundurulması sakıncalı olan bir eşyanın bulunup bulunmadığına yönelik kontrol yapılması gerektiği,

c. Muhatap Kurumun 1000 mahpusun üzerinde olan mevcudu da göz önüne alındığında, kargo kontrollerinde zaman zaman yoğunluk yaşanabildiği, mahpusların kargolarını teslim almaları için sırayla hazırlanmalarının söylendiği ve kargo açılışının yapıldığı bölüme alınarak kargolarının incelendiği, kayıt altına alındığı ve teslimlerinin sağlandığı,

ç. Kargoların kontrol ve tesliminde hiçbir mahpusun diğerlerinden öncelikli olmadığı, muhatap Kurum İdaresi tarafından hazırlanan dağıtım planına göre hareket edildiği ve başvuranın görevli personelin yönlendirmeleri ile talimatlarına uygun olarak hazırlanması ve kargosunu teslim alması gerektiği,

d. 02/11/2023 tarihinde ise mevzuattaki prosedür uygulanarak başvurana kargosunun teslim edildiği ileri sürülmüştür.

7. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

8. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin Dokunulmazlığı, Maddi ve Manevi Varlığı*" başlıklı 17'nci maddesi; "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Tıbbi zorunluluklar ve kanunda yazılı haller dışında, kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz; rızası olmadan bilimsel ve tıbbi deneylere tabi tutulamaz. Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.*" hükmünü haizdir.

9. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun Görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

10. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinde ise özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

11. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön İncelemenin Yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili hükümleri şöyledir: "*(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; (...) e) Belli bir konuyu içerip içermediği, (...) yönlerinden incelenir.*"

12. Mezkur Yönetmelik'in "*Gerekçeli Kabul Edilmezlik Kararı*" başlıklı 67'nci maddesine göre; "*(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye*

kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenbilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

14. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın iddiaları ve talepleri, muhatap Kurumun yanıtları, konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

Başvuranın Muhatap Kuruma Kabulü Sırasında Detaylı Arama Yapıldığı İddiasına İlişkin Olarak;

15. Başvuran 1/11/2020 tarihinde muhatap Kuruma kabulünün yapıldığını, bu sırada çıplak aramaya tabi tutulduğunu ve gıda, kıyafet gibi eşyalarının çöpe atıldığını iddia etmiştir.

16. Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi İle Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Yönetmelik'in "Arama, Güvenlik Tatbikatı ve Sayım" başlıklı 34'üncü maddesinin ilgili kısımları; "(...) (2) Hükümlünün üzerinde, kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve bunun başka suretle tespitinin olanaksız olması durumunda, kurum en üst amirinin gerekli görmesi hâlinde, detaylı olarak veya beden çukurlarında aşağıda belirtilen usullere göre arama yapılabilir: a) Detaylı arama, hükümlünün utanma duygusunu ihlal etmeyecek şekilde ve görevli dışında kimsenin görmemesini sağlayacak tedbirler alınarak gerçekleştirilir. Arama sırasında hükümlüye tek kullanımlık giyim önlüğü verilir. b) Arama sırasında önce bedenin üst kısmındaki giysiler çıkarttırılır, bedenin alt kısmındaki giysiler üst kısmındaki giysiler giyildikten sonra çıkarttırılır. Bu giysiler de mutlaka aranır. c) Detaylı arama sırasında bedene dokunulmaması için gerekli özen gösterilir ve görevli tarafından eldiven kullanılır. Aranılan kişinin beden çukurlarında bir şeyin bulunduğu dair makul ve ciddi emarelerin bulunması hâlinde öncelikle, hükümlüden madde veya eşyanın kendisi tarafından çıkartılması istenir, aksi hâlde bunun zor kullanılarak gerçekleştirileceği bildirilir. Beden çukurlarındaki arama, cezaevi tabibi tarafından yerine getirilir. ç) Detaylı arama, mümkün olan en kısa süre içinde bitirilir ve işlem tutanağa bağlanır, tutanakta arama yapan görevliler ile hükümlünün imzası bulunur. Hükümlünün imzadan kaçınması hâlinde bu durum tutanağa geçirilir. (...) (9) Arama ve sayımlar sırasında insan onuru ve haysiyetine saygı ile utanma duygusunun ihlal edilmemesi esastır. Bu kapsamda gerekli her türlü tedbir alınır. (...)" hükümlerini amirdir. Buna göre; başvuranın kullandığı "çıplak arama" ifadesinin mevzuattaki karşılığının detaylı arama uygulaması olduğu

anlaşılmaktadır.

17. Anılan mevzuat hükümleri gereği detaylı arama yapılabilmesi için mahpusun üzerinde kuruma sokulması veya bulundurulması yasak madde veya eşya olduğuna dair makul ve ciddi emarelerin varlığı ve bu durumun başka suretle ispatının mümkün olmaması şartlarının gerçekleşmesi gerekmektedir. Muhatap Kurumdan alınan yazılı görüşte; başvuranın Kuruma kabulü sırasında “*makul ve ciddi emarelerin varlığı*” şartının oluşmadığından bahisle detaylı arama yapılmadığına ve yalnızca basit üst araması yapıldığına değinilmiş, detaylı arama yapıldığına dair resmi bir evrak tanzim edilmediği belirtilmiştir.

18. Keza Anayasa Mahkemesi (AYM), detaylı arama yapılmasının hükümlü ve tutuklular açısından tek başına kötü muamele yasağını ihlal eden bir durum olarak değerlendirilemeyeceğini, nitekim bu tür aramayla ceza infaz kurumlarının güvenliğinin sağlanması, hükümlü ve tutuklunun kurum içinde kendilerine, diğer hükümlü/tutuklulara ve infaz koruma memurlarına zarar verecek veya suç oluşturacak uyuşturucu maddelerin, kesici ve delici aletlerin sokulmasının engellenmesinin amaçlandığını belirtmekle birlikte çıplak arama usulü ve sıklığının kötü muamele yasağının ihlal edilmesine sebebiyet verebileceğine dikkat çekmektedir (AYM, Turan Günana, Başvuru No: 2013/5545, 15/12/2015, para 64-65). Görüldüğü üzere detaylı arama; yasal dayanağı olan ve yargı kararları çerçevesinde güvenlik ve asayişin korunması hususunda yardımcı nitelikte bir uygulama olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla kişilerin detaylı arama uygulamasına tabi tutulması tek başına kötü muamele yasağının ihlalini oluşturmayacaktır.

19. Tüm bunlara ek olarak, başvuranın muhatap Kuruma kabulünün yapıldığı 1/11/2020 tarihi de göz önüne alındığında, başvuranın iddialarını kanıtlar nitelikte somut delillere erişimin mümkün olmadığı anlaşılmaktadır. Detaylı arama uygulaması tek başına kötü muamele yasağının ihlalini oluşturur nitelikte kabul edilmemekle birlikte, başvuranın iddialarının soyut söylemlerden ibaret olduğu ve detaylı arama yapıldığına ilişkin somut delillere ulaşamayacağı değerlendirilmiş ve başvuranın iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

Başvuranın Kurum Müdürü, İkinci Müdür ve İnfaz ve Koruma Memurları Tarafından Psikolojik Şiddete Maruz Bırakıldığı İddiasına İlişkin Olarak;

20. Başvuran, muhatap Kurum Müdürü, İkinci Müdürü ve infaz ve koruma memurları tarafından psikolojik baskıya maruz kaldığını, konuyla ilgili muhatap Kurum İdaresine şikâyetle bulunmuş olmasına rağmen infaz ve koruma memurlarının olumsuz yöndeki davranışlarının desteklendiğini iddia etmiştir.

21. İhlal iddiasında bulunan kişinin iddialarını ispat etmesi genel kural olduğundan hukuki ve fiili deliller ile desteklenmeyen başvurular da açıkça dayanaktan yoksun kabul edilmektedir. AYM, ispat yükümlülüğü başvurana ait olmasına rağmen başvuruclar tarafından soyut şekilde birtakım hükümlere atıfta bulunulması ancak söz konusu hükümlerin nasıl ihlal edildiğinin açıklanmaması ve ispatlanmaması durumunda başvurunun açıkça dayanaktan yoksun olduğuna karar vermiştir (AYM, Muhittin Kaya, B. No: 2013/1213, 4/12/2013, para. 32).

22. Başvuran; başvuruya konu kötü muamelenin ne zaman, nasıl, ne kadar süre ile uygulandığına ilişkin ayrıntılara değinmemiştir. Keza başvuranın Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğüne hitaben yazmış olduğu 18/7/2023 ve 13/10/2023 tarihli dilekçeler incelendiğinde muhatap Kurum personeline teşekkür ettiği ve personelin tutum ve davranışlarından memnun olduğunu belirttiği anlaşılmıştır. Söz konusu dilekçelerin tüm infaz ve koruma memurlarını kapsamadığını ve Kurum personeli tarafından psikolojik şiddete uğradığını iddia eden başvuranın, bahsedilen dilekçeleri göz önüne alındığında iddialarının çelişkili ve soyut olduğu değerlendirilmiştir. Dolayısıyla başvuranın mezkûr iddialarının; soyut iddialardan öteye geçmediği ve somut fiillerin tasvirini içermediği anlaşıldığından, açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

Başvuranın Dilekçe Hakkının Engellendiği İddiasına İlişkin Olarak;

23. Başvuran yazdığı dilekçelerin muhatap Kurum dışına çıkışlarının yapılmayarak ilgili makamlara

gönderilmediğini, gizli olması gereken dilekçelerinin okunarak ilgililerle paylaşıldığını iddia etmiştir.

24. Muhatap Kurum tarafından gönderilen yazılı görüş ve ekleri incelendiğinde; başvuranın muhatap Kuruma kabulünün yapıldığı tarihten itibaren birçok kurum ve kuruluşa hitaben yazmış olduğu 157 adet dilekçe kaydının bulunduğu, çeşitli konularla ilgili olarak CİMER, Kamu Denetçiliği Kurumu, TBMM İnsan Hakları İnceleme Komisyonu, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü, Afyonkarahisar Cumhuriyet Başsavcılığı gibi kurum ve kuruluşlara şikâyetinde bulunduğu, söz konusu dilekçelere ilişkin olarak ise ilgili kurum ve kuruluşlardan cevap aldığı anlaşılmıştır. Keza başvuran; Kurumumuza gönderdiği dilekçesinde bu durumu ikrar etmiş, ilgili kurum ve kuruluşlardan aldığı cevaplar ile anılan işlemlere dair belgeleri dilekçelerinin ekinde sunmuştur.

25. 5275 sayılı Kanun'un "*Hükümlünün Mektup, Faks ve Telgrafları Alma ve Gönderme Hakkı*" başlıklı 68'inci maddesi; "*(1) Hükümlü, bu maddede belirlenen kısıtlamalar dışında, kendisine gönderilen mektup, faks ve telgrafları alma ve ücretleri kendisince karşılanmak koşuluyla, gönderme hakkına sahiptir. Hükümlü, usul ve esasları Adalet Bakanlığınca belirlenmek suretiyle, gerekli teknik altyapının bulunduğu kurumlarda elektronik yöntemlerle de mektup alıp gönderebilir.*

(2) Hükümlü tarafından gönderilen ve kendisine gelen mektup, faks ve telgraflar; mektup okuma komisyonu bulunan kurumlarda bu komisyon, olmayanlarda kurumun en üst amirince denetlenir.

(3) Kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşüren, görevlileri hedef gösteren, terör ve çıkar amaçlı suç örgütü veya diğer suç örgütleri mensuplarının haberleşmelerine neden olan, kişi veya kuruluşları paniğe yöneltecek yalan ve yanlış bilgileri, tehdit ve hakareti içeren mektup, faks ve telgraflar hükümlüye verilmez. Hükümlü tarafından yazılmış ise gönderilmez.

(4) Hükümlü tarafından resmî makamlara veya savunması için avukatına gönderilen mektup, faks ve telgraflar denetime tâbi değildir. Bu iletiler, alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tüm tedbirler alınarak hükümlünün talebine göre posta yoluyla veya elektronik ortamda alıcısına ulaştırılabilir.

(5) Kamu düzeninin korunması ile kişi, toplum ve kurum güvenliğinin sağlanması veya suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla terör suçları, örgüt kurmak, yönetmek veya örgüte üye olmak suçları ile örgüt faaliyeti kapsamında işlenen suçlardan mahkûm olan veya tehlikeli hâlde bulunan ya da dışarı ile iletişiminin kurum güvenliği açısından tehlikeli olabileceği değerlendirilen hükümlülere gelen veya bu hükümlüler tarafından gönderilen mektup, faks ve telgraflar dijital olarak kaydedilebilir veya fiziki olarak saklanabilir. Bunlar, amacı dışında kullanılamaz, kanunda açıkça belirtilen hâller dışında hiçbir kişi veya kurumla paylaşamaz, herhangi bir soruşturma veya kovuşturmayla konu edilmemiş ise en geç bir yıl sonunda silinir veya imha edilir. Silme veya imha işlemi Cumhuriyet savcısı tarafından denetlenir. Bu fıkra hükmü dördüncü fıkra bakımından uygulanmaz." hükmünü haiz olup maddenin ikinci fıkrasında mahpusların göndereceği mektup, faks ve telgrafların denetlenmesi genel kural olarak belirlenmiştir. Ancak dördüncü fıkrada; söz konusu mektup, faks ve telgrafların resmi makamlara veya savunmaya yönelik olması şartıyla avukata gönderilmesi halinde genel kurula istisna öngörülmüş ve bu halde denetleme yapılmayacağı, yalnızca iletilerin alıcısı dışındaki kişilerin erişimini engelleyici tedbirlerin alınacağı belirtilmiştir.

26. Muhatap Kurum cevabi yazısında; başvuranın resmi kurumlara hitaben yazdığı dilekçelerinin Kurum infaz bürosu tarafından gönderildiğini, iş ve işlemlerin 5275 sayılı Kanun'un "*Hükümlünün Mektup, Faks ve Telgrafları Alma ve Gönderme Hakkı*" başlıklı 68'inci maddesinin dördüncü fıkrasına uygun olarak gerçekleştirildiğini ve söz konusu fıkrada öngörülenler dışında bir işleme tabi tutulmadığını belirtmiştir. Keza muhatap Kurumun cevabi yazısının eklerinde; başvuranın Ulusal Yargı Ağı Projesi (UYAP) kayıtlı dilekçeleri sunulmuş, muhatap Kurum personelinin resmi makamlara hitaben yazılan dilekçelere müdahalesinin bulunmadığı

anlaşılmasıdır. Üstelik başvuranın Kurumumuza gönderdiği dilekçelerde, muhatap Kurum personelinin dilekçeleri okuduğuna yahut denetlediğine ilişkin bir ibare de bulunamamıştır.

27. Tüm bu nedenlerle, başvuranın iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu gerekçesiyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

Başvuranın Eğitim Hakkının Engellendiği İddiasına İlişkin Olarak;

28. Başvuran; kargo ile gelen sınav kitaplarının kendisine teslim edilmediğini iddia etmiştir. Muhatap Kurumun cevabi yazısından anlaşıldığı üzere; başvuran 02/11/2023 tarihinde kargosunu teslim almıştır.

29. Bu bağlamda başvuranın başvuru konusu talebinin yerine getirildiği ve başvurunun konusuz kaldığının anlaşılmış olması nedeniyle kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

18/4/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye